

Vjenčić - Венчик

Savez Rusina Republike Hrvatske
Союз Русинок Републики Горватскей

BROJ
ЧИСЛО

108 | 1/2024

ISSN 1331-2189

Миклошевчане на „Покладним колу“ у Ловасу

Миколов танец

Всуботу, 10. фебруара, младши члени Културно-уметничког друштва „Яким Говля“ Миклошевци учествовали на манифестацији „Покладне коло“ у Ловасу. На традицијну дваец трецу по шоре манифестацију були поволани дзезински фолклорни групи з рижних местох нашеј жупанији. Зоз шпиваньом и музику, весела колона прешла през валал и застановела ше у центру. Ту дзеци одтанцовали традицијне коло, а потим у Будинку култури була отримана културна програма у хторей учествовали члени културно-уметничких друштвох зоз Ловасу, Сатници Дяковацкеј, Миклошевцох, Церни, Бапскеј и Товарніку. Публика дзечне потримала учашнікох котри представели дзезински шпиванки, танци, бависка.

Организаторе КУД „И. Г. Ковачич“ Ловас нагласели же фолклор ма важну улогу у очуваню идентитету народу и подзекovali дзецом и водительом на їх роботи.

Леся Мудри

Вельке коло у центру Ловасу

Преход у колони през валал

BROJ / ЧИСЛО
GODINA / ПОК

108
2024.

„VJENČIĆ“

Izdavač: Savez Rusina RH
<http://www.savezrusina.hr>
vjencic1@gmail.com

Facebook: Savez Rusina RH Vukovar
Za nakladnika: Dubravka Rašljanin

Uredništvo: Vukovar,
Vijeća Europe 93
Tel.: 032 428-342

IBAN HR1623400091110057465

Tisak: Certis d.o.o. Cerna

Naklada: 400 primjeraka

„ВЕНЧИК“

Издава: Союз Русинох РГ
<http://www.savezrusina.hr>
vjencic1@gmail.com

Фейсбук: Savez Rusina RH Vukovar
За издавателя: Дубравка Рашлянин

Редакција: Вуковар,
Ради Европи 93
Тел.: 032 428-342

IBAN HR1623400091110057465

Друкує: Цертис д.о.о Черна

Тираж: 400 прикладніки

Tiskano - Друковане
3 / 2024

Cijena
Цена 0,70 €

Rukopisi se ne vraćaju.
Рукописи ше не врацаю.

SADRŽAJ - ЗМИСТ

Миклошевчане на „Покладним колу“ у Ловасу	3
80 роки од народзенья - Ирини Гарди Ковачевич	4
Вельки желени	8
Маскенбал у Миклошевцох	10
Залюбени до яри	11
Витрик / Vjetrić	13
Квитна недзеля – швето дзецинскей радосци	14
Отримани традицийни „Дзецински бал“ у Петровцох	16
Школски збуваня у децембре	18
Фашенги	19
Школски змаганя	20
Вельконоцни роботні	21
Чудесни швет	22
Забавни боки	23
Мали подобови задаток	25

Насловни и остатні бок: Ивана Бики: Яр

Uredništvo: Vera Zelinac (glavna i odgovorna urednica), Ahnetka Balatinac, Ljubica Harhaj, Manuela Dudaš, Lesya Mudri i Vladimir Provič.

Savjet uredništva: dr. sc. Oksana Timko Đitko (predsjednica), Marijana Džudžar, vl. Vladimir Sedlak

Lektori: Marija Vučić (rusinski jezik), Andreja Magoč (hrvatski jezik).

Tiskanje potpomaže Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske.
Naklada: 400 primjeraka

Редакција: Вера Зелінац (главна и одвичательна редакторка), Агнетка Балатинац, Мануела Дудаш, Любица Гаргай, Леся Мудри и Владимир Провчи

Совет редакциј: д.н.ф. Оксана Тимко Ђитко (председателька), Маријана Джуджар, о. Владимир Седлак

Лекторе: Марија Вулич (руски јазик), Андреја Магоч (горватски јазик). Друковане помага Совет за национални меншини Републики Горватскеј.

80 роки од народзенья ИРИНИ ГАРДИ КОВАЧЕВИЧ

Ирина Гарди Ковачевич народзена 17. септембра 1944. року у Руским Керестуре дзе закончила основну школу. Стредню (економску) школу закончила у Кули. По законченю стредней школи почала робиц як службеник у Руским Керестуре. Медзитим, любов гу литератури превагла и приведла ю до редакції „Руского слова”. Попри новинарской роботы позарядово закончила Филозофски факултет у Новим Садзе.

Пише за дзеци и одроснутих. Свойо твори обявйовала у „Пионирской заградки”, „Шветлосци“ и „Руским календару“. Окром литературней творчосци, Ирина

Гарди Ковачевич була позната у ширшей явносци и як член Дружтва писателюх Войводини, новинар и одвичательни редактор младежского часопису, але и як активни културни и дружтвено-политични роботник.

През вецей як 60 роки литературней роботи назберало ше досц того цо Ирина написала. Барз вельо писнї, значне число приказох, рецензийох и критикох, и менше число прозних творох находзи ше по рижних публикацийох „Руского слова”. Значне число обявене на габох Радио Нового Саду, а досц ей обявене и по рижних часописох. Твори ей прекладани на мадярски, словацки, румунски, сербски, албански и македонски язык.

Порихтала Лю. Гаргай

ЯР

Яр ци понука
пажицу желену
най будзе твой швет.

Полю понука
шнїг розпущени
и перши ярнї квет.

Яр нам привезде
птици зоз юга
и вредни брамушки
до заградки,
вивезде нашо бависка
вонка
около хижох офарби латки.

ПУКЛА ЯР

Уж не дує витор з пойда
шалени,
уліци ше пребудзели
желени.

Дражки шором вше чистейши
од блата,
бо ше слунко прилапело
заната.

Суши шицко, цага квети
гу небу,
рихта поля селянови
гу хлебу.

Птици з юга прилецели
весели,
приповедац драгу жимску
би сцели.

Шпивай, птичко, шпивай мила
зоз нами,
оквициме ми жем тоту
з кветами.

80 godina od rođenja IRINE HARDI KOVAČEVIĆ

Irina Hardi Kovačević rođena je 17. rujna 1944. godine u Ruskom Krsturu. Tamo je završila osnovnu školu. Srednju (ekonomsku) školu završila je u Kuli. Pred završetak srednje škole počela je raditi kao službenica u Ruskom Krsturu. Međutim, ljubav prema literaturi prevagnula je i dovela ju u redakciju „Ruskog slova”. Pored novinarskog posla vanredno je završila Filozofski fakultet u Novom Sadu.

Piše za djecu i odrasle. Svoje je radove objavljivala u „Pionirskoj zahradki”, „Švetlosci” i „Ruskom kalendaru”. Osim

literaturnog rada, Irina Hardi Kovačević bila je poznata široj javnosti i kao član Društva pisaca Vojvodine, novinar i odgovorni urednik omladinskog časopisa, ali i kao aktivni kulturni i društveno-politički radnik.

Kroz više od 60 godina literaturnog rada, nakupilo se dosta toga što je Irina napisala. Puno pjesama, značajan broj prikaza, recenzija i kritika te manji broj proznih djela koja se nalaze u raznim publikacijama „Ruskog slova”. Značajan broj objavljen je na valovima Radio Novog Sada, a dosta je objavljeno i po raznim časopisima. Djela su joj prevedena na mađarski, slovački, rumunjski, srpski, albanski i makedonski jezik.

Priredila Lju. Harhaj

PROLJEĆE

Proljeće ti nudi
livadu zelenu
da bude tvoj svijet.
Polju nudi
snijeg rastopljeni
i prvi proljetni cvijet.
Proljeće nam dovodi
ptice s juga
i vrijedne mrave
u bašču,
izvest će naše igračke
van
oko kuća obojiti ograde.

PUKLO PROLJEĆE

Ne puše više s tavana
vjetar ljudi,
ulice su se probudile
zelene.
Staze ulica sve su čistije
od blata,
jer se sunce prihvatilo
zanata.
Suši sve, izvlači cvijeće
k nebu,
sprema polja seljaku
za kruh.
Ptice s juga doletjele su
vesele,
pričati o zimskom putu
bi htjele.
Pjevaj, ptičice, pjevaj draga,
s nama,
okitit ćemo zemlju ovu
cvijećem.

ХЛІСТА

Правда иста,
кихла хліста,
бо ше вчера прехладзела,
по диджу ше преходзела
без чижмочкох, штриканіці,
шмикала ше по виніці.

БАЛЕРИНА

Єдна фина
Серафина,
сцела би буц
балерина.
Сце мац лічка
нафарбени
и сукенки
випирени.
На интернету
у пакету
слику и тон
инсталує,
цалому ше швету
презентує.
Рахує же
кед ше о ней
по швеце дочую,
озда ю вец,
так познату,
скорей ангажую.

ЛАБДА

Скакала лабда,
скакала,
опрез дзивчеца
бегала.
Дзивче квичало,
подскаковало,
лабди веселей
кляпало.
Радосц дзецкова
шмеяца,
ягод лабдочка
скакаца.

ТАКИ ЯНИ

Пришол Яни
залюштани,
та лем врещи: яй!
Бо ше бої
же вистрої
и вицагне
губши край!
Вец ше Яни
залюштани
нашвидко здогаднул:
пове же го хтошка дрилел
покля ше вон
на ципелох
шнурки звязац схилел!
Футбал скрие,
най го не одкриє,
там под шопу,
або аж за копу,
та вец годзен
место гандрована
урвец дакус
– санованя!

GLISTA

Istina je,
kihnula je glista,
jer se jučer prehladila,
po kiši se šetala
bez čizmica, džempera,
gmizala je po vinogradu.

BALERINA

Jedna fina
Serafina,
htjela bi biti
balerina.
Želi imati obraze
našminkane
i haljine
uštirkane.
Na internetu
u paketu
sliku i ton će
instalirati,
cijelomu se svijetu
prezentirati.
Misli
kad se o njoj
po svijetu pročuje,
valjda će ju već,
tako poznatu,
brže angažirati.

LOPTA

Skakala je lopta,
skakala,
ispred djevojčice
bježala.
Djevojčica je ciktala,
podskakivala,
lopti veseloj
pljeskala.
Radost je djetetovog
smijeha,
kao lopta
skakutava.

TAKAV JE JANI

Došao Jani
zaprļjani,
pa samo vrišti: joj!
Jer se boji
što god da uradio
da će izvući će
deblji kraj.
Onda se Jani
zaprļjani
na brzinu dosjetio:
reći će da ga je netko gurnuo
dok je on
na cipelama
pertle vezivao!
Nogometnu loptu će sakriti,
da ga ne otkrije,
tamo pod šupu
ili čak pod slamu,
onda bi već mogo
umjesto grdnje
izvući malo
– sažaljenja!

ВЕЛЬКИ ЖЕЛЕНИ

(виривок зоз приповедки)

Ище док ані не рушел до школи, Матей ше вше гребал на трактор кед пришол до діда на валал. Уж з капурки би скричал: – Діиидууу, идземе орац?

А дідо, як и кажди дідо, унука на руки та гайд', до трактора. Не ишли орац, але би го дідо вжал гу себе до кабини, превезол дакус по валале, дакус по хотару, а Матей закуковал през кабину и притримовал кормань, з єдним словом, коло діда и сам вожел трактор. То му було цошка найлепше на швецце! Бааарз любел трактори!

Дідово ше му барз пачели, мал их аж три, од найменшого по найвекши, и ище громаду койяку механізацію за хтору Матей ані не знал за цо служи, але була му барз ціка-

ва. Кабини тракторох здавали му на вселенски ладі. Видзел раз на филму же там тельо шветлочка и гомбички праве як и у тракторох його діда. Але трактори ше му пачели баржей. Нука у кабини вше сциха грала якашик музика, а аж и кед вонка було барз жимно, нука було цепло, могло ше шедзиц без якни.

Часто знал задумовац же ше трактор претворює до робота, праве як у гевтих филмох о трансформерох, а вон управа з нїм и ведно ратую Швет.

Матейови бул наймишли гевтот дідов найвекши трактор, не запаметал як го дідо воалал, але вон го навоалал єдноставно „Вельки Желени“. „Вельки“ му було мєно, а „Желени“ презвико бо, гат,

озда кажде ма мєно и презвико, а трактор таке цошка вельке и моцне же и вон муши мац свойо власне мєно и презвико.

Мама му толковала же то лєм людзе маю мєна и презвико, а ствари, животині и рошліни маю лєм мєна, односно назви, але вон ше не дал збуніц. Вон свойому любимцови дал мєно и презвико, бо му тот „Вельки Желени“ бул барз важни у живоце.

Мама ше лєм ошмиховала на його толкованє и пушчала най за тераз будзе так як Матей сце, а вон не дзбал же чи то правилно. Надумал же ше опита баби, бо баба шицко знала, але у тей хвильки вона лєм цошка нашвидко одповедла, одмахла з руку и пошла вонка за свою роботу. Предпоставел же не ма часу. Дідо и тато не були ту, та ше вецей не мал кому опитац.

Вжал лабду, копнул даскельо раз з ню до мурика хтори дзелел їх и сушедову хижу, але вец ю вжал под ноги и котулял далєй, бо ше баба вше муштровала кед видзела цо роби и вше го учела же ше не шме завадзац сушедовим лебо очкодовац мурик, чи хижу з копаньом лабди. Знал вон то шицко бо то баба уж сто раз гуторела, але якошик му праве ту було згодне наби-вац з лабду.

Попонаглял на улічку док го баба не видзела, бо не любел кед ше з нїм муштруе. А любел бабу, барз ю любел. Найволел кед му пражела палачинки з нутелу лебо лепині хтори би лем дакус посолела. А були таки цепли и мегки же не знал кельо досц кед их почал есц.

– Ммм, так би ми добре пришла даедна така мегка и цепла – роздумовал док ходзел по драже и чекал чи видзе даеден пайташ же би ше лабдали.

Не виходзел ніхто, а йому ше тераз у глави круцели лем цепли лепині.

– Бабо, бабоооо! – кричал и бегал по дворе же би нашол бабу.

Але вона уж була у кухні. Напрез себе запасала хлебовку, а кед Матей то видзел, ошмих ше му розцагнул од уха по уху!

– Га, га – нашмеял ше – знал сом, будзеш правиц лепині, – приближел ше цалком гу баби з лабду у рукох.

– Як же ти то знал? – питала ше баба.

– Га напахал сом их – гварел Матей.

– Як же ти то могол напахц кед сом их лем тераз почала мишиц ?

– Га не знам, мнє почали пахнуц ище кед сом вишол на двор и почал ше бавиц з лабду

– нагло уцихнул, бо ше злекол же ше баба опита чи ю набивал до сушедового мурика, а цо вон вец пове? Спреведац не шме, а кед пове правду, баба годна престац мишиц лепині. Роздумовал, а вец скорей як цо баба дацо гварела, гуторел – Знаш бабо, лем сом раз лебо два раз вдерел до мурика и нігда вецей не будзем. Не гнївай ше! Ниа, обещуем же нігда вецей не будзем набивац з лабду до сушедового мурика, лем ми направ тоти лепині бо их так барз жадам, пале аж ми шлїни иду!

Баба ше ошмихла, покивала себе з главу, а на нього помахала з пальцом и опитала ше – дзе же ти то чул же аж шлїни иду на смачне едзене?

– Дідо так гутори кед пече праше – одвитовал и швидко рушел гу дзвером бо знал же идуце бабово будзе же лабди не место у кухні.

Шицко знал, а заш лем дзекеди зробел цо би баба не любела. Але знал же му пребачи лем ниа, муши го дакус и вимуштровац. Так то з його бабу.

Охабел лабду и врацел ше назад до кухні, а кед запахла перша лепиня, забул и на „Велького Желеного“, и чи трактори можу мац мено и презвиско, и же ше то сцел опитац баби. Чамкал, баба би знала повесц, „як мале праше“, але то робел не лем пре наисце одлични смак лепиньох, але и же би баби указал яки су му наисце смачни.

Ище єдну ані не поєдол, а уж брал другу.

– Помали – гуторела баба – ніхто не вежне од тебе. Жувай добре же би ци не шедло на жалудок.

Матейови вше було шмишне кед баба гуторела: – Жувай добре же би ци не шедло на жалудок – га, дзе же би му требало „шеднуц“ тото цо є кед не на жадалудок? Жалудок, раховал себе, то исте як и брух, ту су дзешка, а мама, памета Матей, ище кед бул малючки знала повесц – Папай, папай, най брушок будзе полни.

Покивал себе з главу и закушел уж до трецей лепині. О, яка му була смачна!

– Бабо, барз це любим, а кед правиш таки добри лепині ище баржей.

Баба го погласкала по глави и побочкала му власи, а шерцо ей нараз постало таке вельке як тот Матейов „Вельки Желени“.

**Агнетка Костелник
Балатинац**

МАСКЕНБАЛ У МИКЛОШЕВЦОХ

Внедзелью, 4. фебруара, у Будинку культуры Миклошевці, а у організації Дружтва Нашо дзеци Миклошевці и КУД „Яким Говля“, бул організовани дзедзінскі маскенбал. Традыцыя отрымованя маскенбалох у Миклошевцох ма вельо роки, та ше дзеци рихтаю и несцерпезліво обчэкую тот дзень. Мацери ше остарали за традыцыйні лакоткі, дзеци прыгодна ушорели салу, а члени Дружтва Нашо дзеци порихтали прыгодні забавні змисти.

Як цо му мено гутори, „маскенбал“ то бал под маску, а на балу ше муши танцовац. Дзеци дзечне танцовали шіцкім позна-

Страшни маски

ти танци и учели даєдни нови: качи танец, макарена, ча-ча-ча, валцер, рускі танци, каубойскі и други. Попри танцох булі організовани и весели змагательні бавіска у хторих шіцкі

достали мали сімвалічны награды, так же ше не гнівали ані тоті хтори страцели. Родічі ше цешели у дзедзох, а дзепоедні старші ше и самі уключели до бавіска доказуюці же за

За добре бавіска не треба вельо

Ховане математики

Маски

бависко и забаву нігда не
позно.

ФАШЕНГІ У ШКОЛИ

Школяре Основней школи
Чаковци тиж мали єден
дзень за маскиранє. Шко-
ляре нїзших класох одлуче-
ли ше за костюми принце-
зох, суперюнакох, подобох
зоз сказкох чи рисованих
филмох. За старши класи
була выбрана тема маскох
– „Страшни ствари“ под
условийом же костюми
муша буц направени, а не
купени. Дзеци и їх класни

руководителе наисце ше
потрудзели виполніц тот
задаток. Школяре пятей,
шестей и седмей класи на-
правили традицийни маски
страшних бушарох, а за
найлепшу була выбрана ма-
ска школярки 5. класи Лари
Гарванович. Осма класа на
гумористични способ пред-
ставела хованє математики.
Оригинална идея на єден
дзень поховац нелюбени
предмет попачела ше вел-
їм, та осмаки однесли на-
граду за найлепшу групну
маску.

Леся Мудри

Фашенгі у Миклошевскей школи

Залюбени до яри

Чи ми може дахто по-весец кельо ше любви змесци до едного живота? Залюбел сом ше. Не знам цо бим думал о тим, а я вше дацо думам. По тим сом на маму. Так гвари тато. Залюбел сом ше до дзивчеца по мену Хеда, до своєї твари у жвератку, до блишовей мачички Гити, до сушедовей сучки Алки, до Лего бавискох и, цо найновше, до яри. После допитей жими яр ми пришла як наручена. Од вше любим буц по вонку. Я вигледовач, а источашне ме шицко интересуе. Наша хижа ше находзи у шлепей улічки. Кед сом бул менши не шмел сом висц вонка зоз двора, за кажди случай. Тераз уж еден час шмем исц по главну драгу. Сам. То ми наисце супер. У нашей улічки ест сушедох хтори вше порихтани побешедовац зо мну. З німа сом ше вше чувствовал як важни член нашей улічней засдніци.

Прейга нашей хижи находзи ше будинок, а опрез нього велька пажица зоз траву. Нігда сом не шмел

ССС

буц сам на тей пажици бо вона коло самой главней драги. А на главней драги стреже „чарна рука“ (цощка барз страшне цо сом нігда не видзел, але знам же иснуе, бо ми так гуторели и знам же чкодзи лем дзедом). Уж еден длугши час шмем цалком сам вожиц бициглу доокола будинку, ніяк прейга пажици, але лем опрез нашей хижи. Кед Хеда, хтора бива кус далей од нас, идзе на теннис, я уручим бициглу до шестей швидкосци и обрацам педали так же ані не шедзим на шедзиску. Тот трик ме научел сушед Тома. Вон „кул“ и вше ма часу за мне. Тот трик вше нашмеє Хеду. А я ше нашмеєм Хеди бо сом залюбени до ней.

Хториш дзень сом обачел же и Алка любви буц вонка. Цепло ей, та ше слункуе. Не знам чом ше слункуе кед ей шерсц чарна и не муши огориц. Кед є вонка не дам ей спац. Люби ме тото мале стрехаве клубешко. И я ю любим. Обидвойо зме преросли бегане доокола хижи, та ше тераз лем обегуе, дакеди. Я педалуем на бицигли найбаржей цо можем, а Алка не бега за мну бо ше ей не сце. Найчастейше ше припатра на мнє и чека же бим станул и вжал ю на руки. Ведно шеднеме на желену траву, вона маха з хвостом указуюци же є щешліва, а я ей одтаргнем квеце же би ніхто не обачел и нагнівал ше на мнє. Бо кед то дахто обачи, пове моєй мами, а я

ю не сцем нагнувац. Нігда. Пре квеце, ташки и слунко залобел сом ше до яри. Древка вецей не доганови и допити, односно ніч окреме. Почали доставац лісце и квецики по конарох.

Любим рисовац. Кед ше набудзем вонка то звичйно знак же мушим войсц нука писац домашню задачу, а у шлєбодни час звичайно рисуем гевто цо

сом видзел вонка. Мушим наглашиц же сом не уметнік, але вигледовач, барз ме интересує тон фарбох кед ше помишаю два розлични фарби, интересує ме як ше на паперу зліваю пастелна фарба и клайбас, а окреме ме интересує чом акрил таки добри на паперу, а не може ше вирайбац зоз шматох, та прето барз ридко достанем нагоду фарбиц рисунки зоз акрилом.

За мене яр значи чисте щесце и виполнетосц, бо по Велькей ноци дні длугоки и починаме одходзиц на вилети. Нашо фамелийне правило – каждого мешаца еден варош и една природа. Интерує ме чи ше го и надалей будземе притримовац, чи дацо пременїме? Лєдво чекам дознац.

Панонска морнарка

ВИТРИК

Цо там споза угла?
Якиш витрик дує,
кед долапи дзеци
чи их вон роздує?

Ша то не витриско,
але витор мали,
вон ше зоз нашима
дзеци дакус шалї.

Дзеци го барз любя
кед ше так зявює,
за горуцих часох
вон их ошвижує.

Лю. Гаргай

VJETRIĆ

Što je iza ugla?
Neki vjetrić piri,
kad dohvati djecu
hoće ih raspirit?

Pa to nije vihor
nego vjetar mali,
on se s našom djecom
samo malo šali.

Djeca ga baš vole
kada se pojavi,
jer kad im je vruće
on ih tad rashladi.

Lju. Harhaj

Квитна недзеля – швето дзецинскей радосци

Квитна недзеля у петровскей церкви Покрову Пресвятей Богородици

Ище една Велька ноц ту! Час намагання усовершиц нашо християнске поволанє з молитву, одреканьом/постом и добрима ділами за нами. Ознова славиме швето Исусового воскреснуца – Пасху. Рихтали зме кошарки, фарбелі писанки, правели баранче з масла и голубки зоз цеста, ишли по обліваню дзивчатох...

Правда, на Вельки пияток були зме у церкви на богослуженю при Исусовим гробе, було дакус и смутне. Але ознова зме радосни, бо остатне слово нашей християнскей вири то живот, а не шмерц. А найлепши прикмети живота то ошмих и радосц! О єдней такей радосней події сцеме у тей статі роздумовац.

Пред саму Вельку ноцу, тидзень скорей, шветкуєме Квитну недзелю. Упознайме ведно значенє того швета за нас християнох. Славянске мено за тото швето ма свойо окремене походзене. Зоз тим дньом повязани велі народни обичаї: умиване у води зоз латками перших ярніх квиткох, виплетанє венчицох, ношенє розквитнутих

вербових конарчкох до церкви...

У християнским похопеню з Квитну недзелю означуєме Христов приход до Єрусалиму на швето Пасхи. За Жидох Пасха швето над шветами. На Пасху ше приходзело до Єрусалиму з радосцу. Велім то була нагода и медзисобно стретнуц ше. Пасха ше теди славела лем у Єрусалиму, та ше од швета по швето вельо того и случело. И Исус ишол до Єрусалиму зоз своїма учениками славиц Пасху и стретнуц познатих.

Перша прикмета швета Квитней недзелі – то радосц, радосц витворена у стретнуцу зоз другим! Велі котри сцели чуц и видзиц Исуса тиж були радосни кед чули же Исус сцигує з Витині до Єрусалиму. Цикаве же то єдина нагода у Святим Писму Нового Завиту у котрей описана дзецинска радосц. Дзеци махали зоз палмовима и маслиновима конарами и vitality Исуса. Були барз щешліви, бо чули од родительохла же Исус хтошка барз важни. Тераз мали нагоду видзиц го и стретнуц,

а понеже путовал на ошлятку, бизовно ше му могли и дацо опитац.

Дзедзински чувства радосци ошпивиую пригодни стихири, тропари, кондак и други церковни писні котри ше шпиваю на Квитну недзелю у церкви. Вони за приклад одроснутим даваю справоване дзецох у тей нагоди, а то радоване.

Чи и ти мал нагоду покоштовац радосц у тих ярніх вельконоцних дньох? Кед же гей, вец од шерца винчуеме, а кед не, ише штераец дні тирва вельконоцни час и нагода у нїм ше радовац. Исус, наша радосц, указал нам драгу радованя як драгу нашого християнского справованя.

Христос воскрес! Воистину воскрес!

о. Владимир Седлак

Микола М. Кочиш ПРЕД ПРИХОДОМ ЯРИ

– У у у! – дує сивер –
Змаржнем шицко доокола!

Чувай руки,
чувай твари,
змаржнем луки,
злядзим бари!

Уцагнем ше до каменя,
до кореня, до нашеня,
до кантички у комори,
у приклеце до бочкори!

У у у! – сивер дує –
вшадзи будзе ляд,
а тому я рад!

– С с с! – сичи юг –
Рихтай ашов, рихтай плуг!

Озеленїм бреги, гори,
розогресем доми, двори.
Сивер грожи, але сцека,
я цеплоту зоз далека
ношим вам на дар,
за мну идзе яр.

– У у у! – С с с! – У у у! – С с с!

Порихтала Андрея Магоч, проф.

Mikola M. Kočiš PRED DOLAZAK PROLJEĆA

– U u u! – puše sjeverac –
Smrznut ću sve uokolo!

Čuvaj ruke,
čuvaj lice,
smrznut ću livade,
zaledit ću bare!

Uvući ću se u kamenje,
u korijenje, u sjemenje,
u kanticu u ostavi,
u predsoblje u opanak!

U u u! – sjeverac puše –
svugdje će biti led,
a tome sam rad!

– S s s! – sikće jug –
Spremaj ašov, spremaj plug!

Ozelenit ću bregove, gore,
ugrijat ću domove, dvorišta.
Sjeverac prijeti, ali bježi,
toplotu iz daleka
nosim vam na dar,
za mnom stiže proljeće.

– U u u! – S s s! – U u u! – S s s!

Priredila Andreja Magoč, prof.

Отримани традиційні „Дзєцински бал“ у Петровцох

Члени КУД „Яким Гарди“ грали и шпивали на Дзєцинским балу

Вицагованє томболи

Под покровительством Совету за национални меншини и Општини Богдановци, КУД „Яким Гарди“ Петровци и Рада рускей националней меншини Општини Богдановци 11. фебруара у Соколани организовали Културну творчосц дзєцох „БАЛ“. На балу були понукнути рижни соки и лакотки, але дзєцом, хторих було вецей як 60, заш лем була найпопулярнейша томбола. Дзєци несцерпезлїво чекали на вецей як 150 томболи хтори обезпечел организатор тогорочней манифестациї. Предсидателька МО Петровци Агнетка Иван у сотруднїцтве зоз Општину Богдановци шицких присутних понукла зоз бухтами. Вицагованє томболи розжалело дзєци котри не мали щєсца, та даседним виволало аж и слизи, але и то уж „традиция“. Шицких присутних забавял оркестер Културно-уметнїцкого дружтва „Яким Гарди“ и Хлопска шпивацка група.

Звонко Костелник, проф

Нащивителє балу

Танцовало ше у колу

Младежка група КУД „Яким Гарди“

Порихтани за томболу

Старши провадзели дзецинску розвагу

Бависко з балонами

Бал провадзел і зніматэль з камеру

ШКОЛСКИ ЗБУВАНЯ У ДЕЦЕМБРЕ

Школяре з настави руского языка и культуры з драмску сличку „Гвиздаре“

Лукас Матиевич и Ванеса Ягица винчу по руски

Подручна школа Петровци

У петровскей школи вше весело, а окреме у першим жимским мешацу кед же школяре пририхтую за предвидзени збуваня. Так стреду, 6. децембра 2023. року, петровску школу нащивел святы Миколай з ангелами и крапусом. Кажда класа зоз свою учительку порихтала рецитациї, та з програму привитали святого Миколая, а вон з каждым школяром кратко и побешедовал. Понеже шицки школяре були добри, од нього достали сладки дарунки, а крапус не мал кому дац свойо дарунки. З трома рецитациями и писню „Яка радосц, яки рай“, у програми участвовали и школяре од 1. по 4. класу хтори ходза на

наставу руского языка и культуры, а потим истого дня, на 17 годзин, з исту програму участвовали и на дзецинскей програми за святого Миколая, котра отримана у парохиялней петровскей церкви Покрову Пресвятей Богородици.

Крачунска школска програма отримана штварток, 21. децембра. З тей нагоди школяре шицких штирох класох ведно увежбали крачунски писни, ритмична секция танец, а попри рецитацияох, котри порихтала каждая класа зоз свою учительку, були приказани и даскельо драмски слички. Школяре з настави руского языка и культуры порихтали точку „Колядоване при Руснацох“ у котрей шицки винчовали руски

Школяре од 1. по 4. класу у ОШ Антуна Бауера Вуковар

Петровски школяре од 1. по 4. класу з учительку Наталию Гнатко

обезпечела Општина Богдановци.

ОШ Стари Янковци

Крачунска програма у ОШ Стари Янковци отримана пияток, 22. децембра 2023. року. Попри веліх учашнікох, того року ознова наступели и школяре з настави руского языка и култури, котрих увежбала учителька Илона Грецешин. Лукас Матиевич, школяр 5. класи винчовал „Я мали югас“, а школярка 4. класи Ванеса Ягица „Тей ше святей ноци“.

* * * *

З нагоди Крачуна и крачунских шветох члени Дружтва „Руснак“ шицким школяром од 1. по 8. класу у ОШ Антуна Бауера Вуковар, Подручней школи Петровци и ОШ Стари Янковци, хтори ходза на годзини руского языка и култури та їх брациком и шестричком предшколского возросту обезпечели дарунки. У поради з директорами школох, учительки Илона Грецешин и Наталия Гнатко, подзелели школяром дарунки на остатней годзини руского языка и култури.

Наталия Гнатко

Часц школярох у ОШ Стари Янковци з учительку Илону Грецешин

народни коляди, а 4. класа ше представела з драмску сличку „Гвиздаре“. Найстарши колядованя були една форма народного театра, а „Гвиздаре“ една з нїх. У того рочним виводзеню гвизду ношел Борис Шовш, а зоз шаблями ше збивали Дориян Грецешин и Филип Джуджар. После програми директор школи Златко Милич винчовал школяром на успишней програми, та шицким присутним повинчовал Крачун и крачунски швета. Шицки школяре и дзеци предшколского возросту достали пакеци котри за нїх, як и потерашнїх рокох,

ФАШЕН҃ГИ

Пияток, 13. фебруара, у петровскей школи означени Фашенги. Того року не була одредзена тема маскираня, та того дня кажде могол буц цо задумал. Кед опатрице фотографию и сами увидзице же идеї було надосц, а костюми и маски були указоваче хто кельо бул креативни. До школскей дворани зишли ше русалки, принцези, духи, подоби з филмох як цо то Хари Потер, вец супер героє, огоньгасци, астронаути, каубоє, вояци, полицає, та божи катички и рижни животинї. Шицки ше крашне забавели, нашалели, натанцовали, а на концу и засладзели зоз бухтами.

Наталия Гнатко

Петровски школяре под маскама.

ШКОЛСКИ ЗМАГАНЈА

Дориян Грецешин (кучи) з вуковарским школярами на жупанийским змаганю и учительку Биляну Михалев

Петровски змагательки: Каролина Седлак, Маша Кисиль, Виолета Курди, Наташа Курди и Андреа Иван

У фебруару починаю школски змаганя, а школяре ПШ Петровци посцигли замерковани резултати. На школским змаганю з математики Дориян Грецешин, школяр 4. класи, остварел замерковани успех и поволани є на уровень жупанийского змаганя. У змаганю з информатики и рахункового роздумованя „Дабар“, а у категориї од 1. по 4. класу, медзи 10% найуспишнейшима школярами у Републики Горватскей и нашо школярки: 1. класа: Каролина Седлак и Маша Кисиль, та 4. класа: Андреа Иван, Виолета и Наташа Курди. „Талентияда“, мали спектакл ОШ Антуна Бауера

Вуковар, отримана 2. фебруара у школскей спортскей дворани, на хторей медзи 15 финалними точками з петровскей школи наступела Андреа Иван. Гоч нїгдзе не тренира, у своей ритмичней точки барз схопно указала вецей гимнастични елементи. Пияток, 22. марта, на змаганю „Кенгур без границох“, зоз петровскей школи змагали ше школяре 4. класи, Дориян Грецешин и Борис Шовш. Винчуеме шицким школяром и жадаме им успех у дальших змаганьох.

Наталия Гнатко

Андреа Иван (у штредку) на Талентияди

Борис Шовш и Дориян Грецешин учашниќи змаганя „Кенгур без границох“

ВЕЛЬКОНОЦНИ РОБОТНІ

Школяре першей класи пишу писанки з кичицу и воском: Дмитрий Сеґеди, Катя Сопка и Каролина Седлак

Давид Добрина, Неманя Курди, Миа Фа Албертович и Елена Фа Баришич виробели вайца з кашіраного паперу

Понеже того року Велька ноц концом марца, скорей ше започало з вельконоцніма роботнями. Петровски и вуковарски школяре од 2. по 8. класу перше повторели мотиви и орнаменти руских народних писанкох, вец их з кичицу и воском виписовали по куровим або гушим вайцу, а потим и з фарбу по вайцу хторе виробели з кашіраного паперу. Писане писанкох з воском

и кичицу найцікавше було школяром першей класи. Було им то цошка нове и некаждодньове. Понеже були сцerpени и вредни, успишно виписали писанку на таки способ як давно робели їх баби и прабаби. Понеже таки кичици не можу нігдзе купиц, достали их на дарунок од учительки.

Наталия Гнатко

Група вуковарских школярох: Леила Ковачич, Клара Трайковски, Матео и Лаура Сабадош, та Александра Аризанович на Вельконоцней роботні з учительку Илону Грецешин

Петровски школяре од 2. - 4. класи робели писанки зоз кичицу и воском

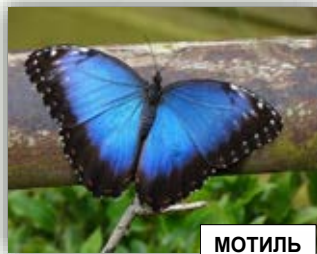
ЧУДЕСНИ ШВЕТ

ЧУДЕСНИ МОТИЛІ

Мотилі і ноцни мотильчки група инсектох котри ше по латински наваю *Lepidoptera*.

Мотилі леца през дзень. Кридла им цикавих и цифрованих фарбох, а пипалки маю загрубнутини конци.

Ноцни мотильчки найчастейше леца вноци, гоч ест файти котри леца и през дзень. Кридла им цмейших фарбох. Маю два файти пипалкох: єдни здабу на нїтки, а єдни на пире.

МОТИЛЬ

Мотилі леца на 3 способи. Даєдни з кридлами трепеча по 5 раз, а други аж и по 45 раз у секунди. Мотилі з велькими кридлами леца ношени з витром и скоро анї не трепеча з кридлами.

НОЦНИ
МОТИЛЬЧОК

Єст барз вельо файти мотильох. Науковци числя коло 200 000 розлични файти, а каждого року одкрию даяку нову. Жию на шицких континентох, окрем на Антарктику, дзе барз жимно.

ЯК ЧЛОВЕК ВИДЗИ

ЯК МОТИЛЬ ВИДЗИ

МОТИЛОВО „СУПЕРМОЦИ“

Мотилі, як и даєдни други животині, иншак видза фарби од человека. На приклад, квети котри човекови випатраю жовто, мотиль их видзи у вецей ниянсох. То прето же мотилі видза и ултралилове шветло, цо значи же видза вецей ниянси фарбох як человек. Тиж так, мотилі видза и ширшу дугу прето же розликую вецей ниянси белавей.

Мотилі маю способносц почувствовац прицисок воздуха и предвидзиц чи будзе красна хвиля, чи будзе падац.

Тиж так, маю способносц ориентациі спрам магнетного поля и на тот способ знаю дзе ше находзи север.

Маю невироятни осет паху котри ше им находзи на веліх часцох цела. Вон им помага найсц одвитуую рошліну дзе вилягну своєю ваїчка. З помоцу осету паху находза и другу єдинку своей файти же би ше могли розмножовац.

Мотилі преходза през 4 фази живота: ваїчко, гушеніца, бабка и одроснути мотиль. Преображенє од гушеніци по мотилиа або ноцного мотильчка наволює ше метаморфоза.

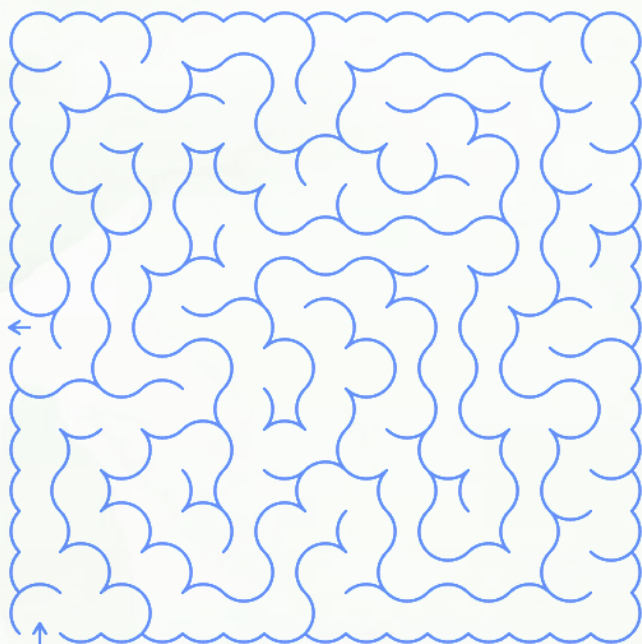
Тот процес може тирвац од єдного мешаца по даскельо роки. Гушеніци маю лєм єден задаток: роснуц. Барз су гладни и швидко рошню. Маю барз вельо „несприятельох“ котри их сцу поєсц та, же би их одплашели, велі з нїх випатраю незвичайно, маю рижни форми и цикави фарби.

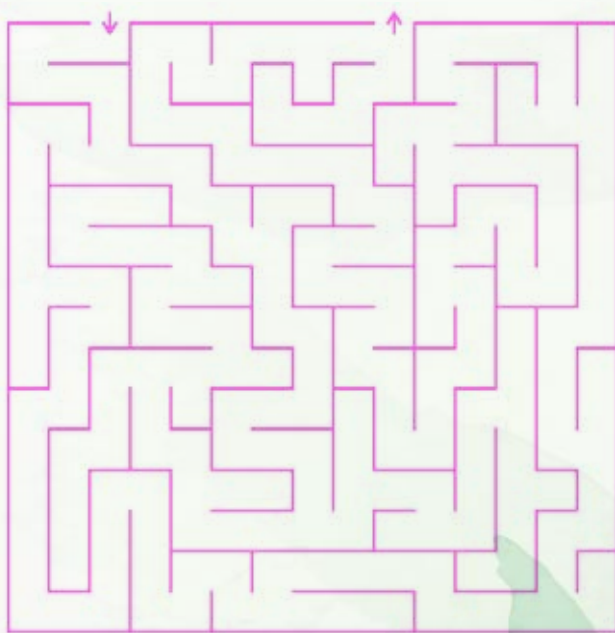
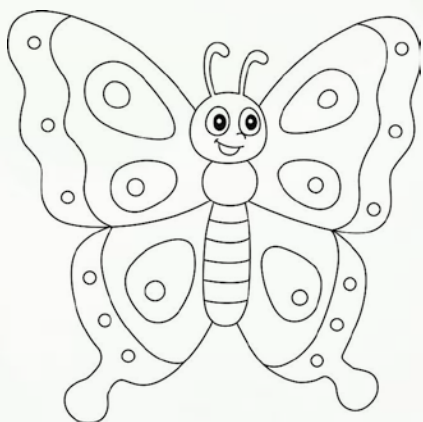
МЕТАМОРФОЗА

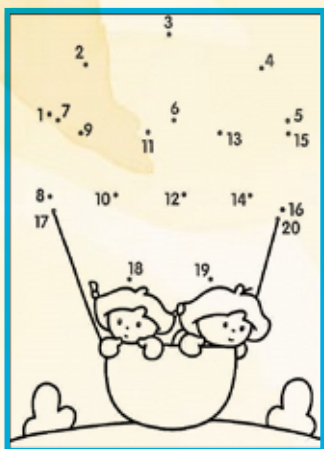
(жридо: енциклопедия и интернет)

ЗАБАВНИ БОКИ

Найдз виход
през
лавиристи.

Повяж числа
од першого по
остатнє.

Достанеш
слики котри
можеш
вифарбиц.

МАЛИ ПОДОВОБИ ЗАДАТОК

Мили нашо дзеци, пред вами вельо невіфарбени цифровни вайца. Же би од нїх настали писанки, віфарбце их зоз фломастерами так же би każde було у іншаких фарбох и ниянсох. Свойо роботи можеце висликовац и послац нам до редакції. За найкрасши писанки шлїдзи награда!

Ваша илустраторка
Ивана Бики

ЖИМА

Шніг пада. Цали валал у билим. Дзеци радосни. Знімаю санки з пойда и бежа на брег. Даєдни дзеци ше оруцую, а даєдни правя Шніжніка. Кед замаржню, войду нука до хижы, зограц ше коло цеплого пеца.

Дориян Грецешин, 4. класа Петровци

ЖИМА

У валале пада шніг. Дзеци радосни. Санкаю ше з брега, оруцую ше з грудамы и правя Діда Шніжніка. Кем им було жимно, врацели ше до своїх хижох и зогривали ше коло пеца.

Борис Шовш, 4. класа Петровци

ЖИМА

Уж пришла жима. У валале пада шніг, а дзеци радосни. Зоз санкамы су уж на брею и санкаю ше, правя груди и Діда Шніжніка. Кед им жимно, иду ше зограц до хижы гу цеплому пецу.

Филип Джуджар, 4. класа Петровци

ЖИМА

Пришла жима и вонка пада густы шніг. Дзеци ше путраю, а санки их чекаю. Зоз брега ше спушую та ше вельо ше радую. Кед ше врацели до цеплого дому, пошли мирно спац.

Виолета Курди, 4. класа Петровци

ЖИМА

Пада шніг. Дзеци ше бавя. Беру санки зоз шопы и иду на брег. Направели Діда Шніжніка. Кед им було жимно, вошли до хижы.

Наташа Курди, 4. класа Петровци

ЖИМСКИ РАДОСЦИ

На валале почал падац шніг. То барз велька радосц за дзеци. Вжали санки и пошли ше санкац на брег. Там правели Діда Шніжніка и груди. Було им барз жимно. Кед позамарзали,

шицки ше розишли. Пошли дому до своїх хижох и зогривали ше при прцу.

Андреа Иван, 4. класа Петровци

ЖИМА

Жима цали валал облекла до билих шматах. Нападало вельо шнігу. Дзеци вжали санки и пошли на брег. Пофришко ше позберали дзеци зоз цалей улічки и започало радосне бавене на шнігу. Єдни ше санкали, други ше путрали, а треци правели Діда Жніжніка. Кед позамарзали, пошли дому зограц ше коло пеплого пеца.

Александра Аризанович, 5. класа Петровци

МОЯ МАМА

Моя мама ма очи белави як небо, длугоки доганово власи хтори часто круцо до пунді. Любим кед мама дома, кед ше бави з нами, кед ше позбераме за столом при полудзенку або за вечеру. Любим з маму правиц колачи и то робиме вше кед маме часу. Моя мама добра, сцерпена и барз ше стара за нас. Вона моя наймилша особа на цалим швеце.

Александра Аризанович, 5. класа Петровци

КАПУЩАЊІКИ

Хторишик дзень пришли ми на смак капущаніки. Такой сом ше дала до роботи. Порихтала сом на стол муку, квац, літну воду, соль, цукер и миску. Кед ше квас дзвигнул, баба ми помогла загнесц цесто. Док цесто кисло, я нарезала квашену капусту на дробнейше. Кед цесто було готове, порезала сом го на менши фалатки и з каждого формовала лабдочку. Кажду лабдочку сом розогнала з розвалку, до штредку положела капусту, попрекривала ю з цестом и почала пражиц капущаніки. Присмни пах розширел ше по кухні и цалим обисцу. Шицких прицагнул пах та зме неодлуга, ведно за столом едли капущаніки. Баш сом була щешліва.

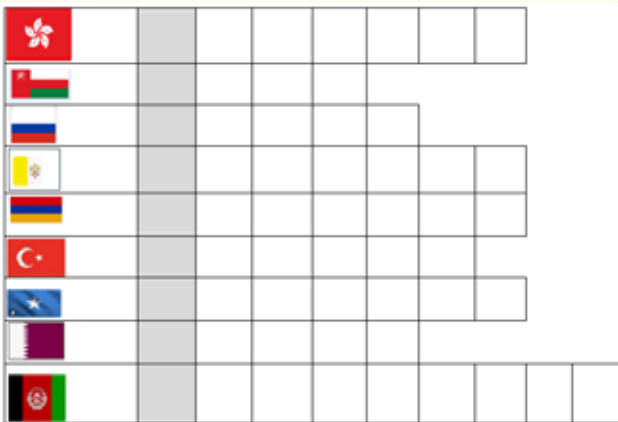
Александра Аризанович, 5. класа Петровци

У шивих польох достанеш назву єдного
древа

Зложел Андрей Хома, 4. класа,
Миклошевци

КРИЖАЛЬКА „ДЕРЖАВИ И ЇХ ЗАСТАВИ“

У шивих польох назва
ище єдней держави.

Зложел Лука Мудри,
3. класа, Миклошевци

ПИСНЯ ЯРИ

Птици шпивац почали
Найкрасшу писню яри.
Под облаком розквитла ягода
И випатра ягод млода.
Под стреху ластовки гніздо звили,
Вони нам таки мили.
Вяри час барз швидко лєци
Кед ше вонка бавя дзеци.
Яр нас целпа привитала,
Жиму жимну одогнала.

**Николина Бучко,
7. класа, Миклошевци**

Х	М	А	Р	И	Я	М	А	Г	Д	А	Л	И	Н	А	О
Р	В	В	А	В	О	Ф	И	С	О	Я	И	Р	А	М	Й
И	А	О	У	Є	Н	Е	С	Е	Н	З	О	В	П	Н	Р
С	Е	К	С	Ч	Є	Д	З	Е	Н	Є	Ю	Р	И	А	О
Т	Я	Л	С	К	Е	Л	Ь	Я	К	Д	О	К	Е	Т	М
О	Е	Е	С	Й	Р	Н	Т	Г	Е	Р	С	И	В	А	Е
С	Л	П	У	А	Е	Е	Ї	Є	О	Е	А	Л	А	Н	К
В	И	О	С	Х	Р	Л	С	К	Ч	Б	Л	О	Н	А	С
О	Л	А	И	А	П	В	И	Е	И	О	О	Т	Г	Ї	Д
С	А	Р	З	О	И	К	В	Л	Н	К	М	С	Е	Л	Я
К	Г	А	В	Т	Ч	О	Н	О	А	Є	А	О	Л	Й	И
Р	Н	О	А	Я	Л	А	Т	Я	Н	Г	Я	П	И	О	Р
Е	Ї	Н	Н	Ч	П	С	А	Л	М	И	А	А	Я	А	Е
С	И	Х	Н	Є	Р	У	С	А	Л	И	М	Н	Ц	Н	В
Я	А	И	Б	О	Р	Г	И	Н	З	А	Р	П	А	А	И
П	С	М	А	Р	И	Я	Я	К	О	В	О	В	А	К	Т

АПОСТОЛИ
БОГ
БОК
ВИТАНИЯ
ВОЗНЕСЕЄ
ВОСКРЕСЕНЄ
ГАЛИЛЕЯ
ГРИХ
ЕВАНГЕЛИЯ
ЄДЗЕНЄ
ЄРУСАЛИМ

ИСУС
ЙОАНА
КАНА ГАЛИЛЕЙСКА
КЛЕОПА
МАРИЯ МАГДАЛИНА
МАРИЯ ОСИФОВА
МАРИЯ ЯКОВОВА
НАЗАРЕТЯН
НАТАНАЇЛ
ПАХНЯЧКИ
ПОВОЇ

ПРАЗНИ ГРОБ
ПРОРОК
ПСАЛМИ
САЛОМА
СИН ЧЛОВЕЧЕСКИ
ТИВЕРИЯДСКЕ МОРИЇО
УЧЕНІКИ
ХРИСТОС ВОСКРЕС
ЮДЕС
ЯГНЯТА

Лю. Гаргай

Кед найдзеце задани поняца вязани за Исусово воскресене, достанеце назву найвекшого християнского швета.

Ришене: Велька нон

Даскельо интересантносци о дринки:

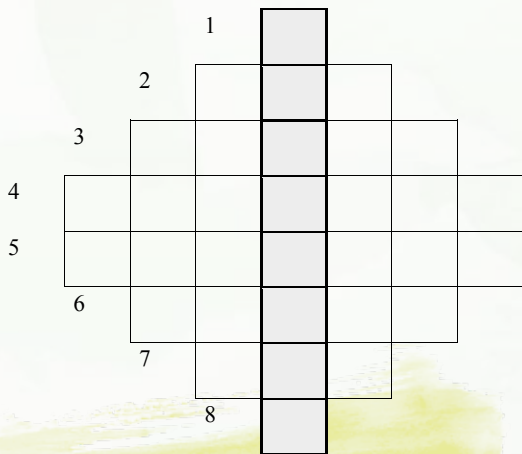
- Стари Греки дринку тримали за барз ліковиту рош ліну, окреме процив нукашніх запаленьох и за подзвиговане имунитету.
- Дринки ше тиж садзело як декоративне древко хторе защицовало од цудзих поглядох.
- Понеже дринка вчас квітне, його конарки часто ше у християнстве ноша на благослов до церкви на Квітну недзелю. Тиж є и єдена од символох Велькей ноци, понеже вчас розквита та наявює нове родзене живота.
- У Русії дринка ше хаснує як присмачка и додаток юшком, у Немецкей ше найвещей є як додаток маджуном, а у Италиї и Французкей хаснує ше як маслина.
- У Дрвару, у Босни и Герцеговини, каждого ше року отримує манифестация на чещ дринки и ей продуктох. Найцикавше и

наймасовнейше збуване то печене паленки зоз дринкох.

- Дринка рошне барз помали, а може дожиц и 200 роки.
- Дринка люби роснуц на слунку и на цеплим месце, барз є одпорна на хороти, та є и екологічно здрава.
- Шицки часци дринки барз ліковити и хасную ше процив рижних хоротох. Плод богати зоз витамином Ц, а помага при хоротох гарла, при проблемох зоз покрутками итд.

Порихтала Лю. Г.

1. Австрия
2. Синдикат полиції Горватскей
3. Овоц (множина)
4. Исус ...
5. Зацикавено патриц
6. Женске мено Илонка
7. Скарцене од Оленка
8. Италия

Кед точно ришице крижальку у швиых польох достанце назву Исусових ученікох.

Ришене: А, СПГ, овоци, Христос, опатран, Илона, Оля, И, швиив поля: апостоли

Є	Р	У	С	А	Л	И	М
П	О	Ц	Р	Е	Ш	И	С
Е	С	И	К	У	Р	У	И
Т	Х	А	Я	К	С	Р	М
Р	У	Ж	Л	И	О	И	О
О	Д	Е	Н	М	Р	Б	Н
А	М	С	И	П	И	А	И
Ц	Є	Н	Е	Д	А	Л	М

БОК **МИР** **РИБА**
ДУХ **МЛАДЕНЄЦ** **РУКИ**
ЄРУСАЛИМ **ПЕТРО** **СИМОН**
ИСУС **ПИСМА** **ШЕРЦО**
МАРИЯ **ПСАЛМИ**

Кед найдзеце задани поняца на тему Велькей ноци, достанце одвит на питанє хто перши пришол введзелю рано на Исусов гроб.

Ришене: жєни

Лю. Гаргай

Борис Шовш, 4. класа Петровци

Дориян Грецешин, 4. класа Петровци

Андреа Иван, 4. класа Петровци

Филип Джуджар, 4. класа Петровци

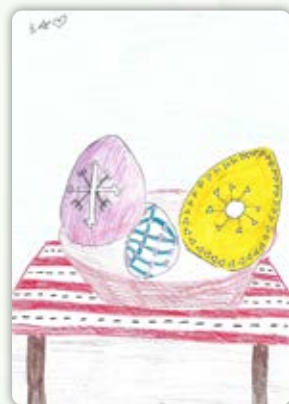
Каролина Седлак, 1. класа Петровци

Катя Солка, 1. класа Петровци

Клара Трайковски, 5. класа Вуковар

Леила Кавачич, 5. класа Вуковар и Лаура Сабадош, 6. класа Вуковар

Магдалена Барна, 3. класа Петровци

Матео Сабадош, 3. класа Вуковар

Милош Гарди, 3. класа Петровци

Мина Гарди, 2. класа Петровци

Наташа Курди, 4. класа Петровци

Салома Аризанович, 2. класа Петровци

Виолета Курди, 4. класа Петровци

Николина Бучко, 7. класа, Миклошевци

Алекс Мудри, 1. класа, Миклошевци

Андрей Хома, 4. класа, Миклошевци

Йосип Оберман, 4. класа, Миклошевци

Лука Мудри., 3. класа, Миклошевци

Марко Хома, 7. класа, Миклошевци

Весели куцик у голу ОШ Чаковци
ушорели задругаре

